

YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2009/5470
Karar No. 2009/19874
Tarihi: 07.07.2009

İlgili Kanun / Madde
2821 SK/61

- **SENDİKA AİDATI**
- **BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SINIRLARI İÇERİSİNDE KALAN İL VE İLÇE BELEDİYELERİ ÇALIŞANLARI**
- **HUSUMET**

ÖZETİ: Davanın yasal dayanağı ilk olarak 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 61. maddesidir. Anılan hükümde, "İşyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikasının, toplu iş sözleşmesi yapılmamışsa veya sona ermişse yetki belgesi alan işçi sendikasının yazılı talebi ve aidatı kesilecek sendika üyesi işçilerin listesini vermesi üzerine, işveren sendika tüzüğü uyarınca üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını ve Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu gereğince sendikaya ödenmesi gerekli dayanışma aidatını, işçilere yapacağı ücret ödemesinden kesmeye ve kestiği aidatın nevini belirterek tutarını ilgili sendikaya vermeye ve kesinti listesini sendikaya göndermeye mecburdur" şeklinde kurala yer verilmiştir

5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları içerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2. maddesi yasanın yürürlüğe girdiği 22.3.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olup, devam eden davalar ile kapatılan belediye dönemini ilgilendiren yeni davaların İl Özel idaresine karşı açılacağı açık biçimde kurala bağlanmıştır. Anılan hükmün, ilgili belediyenin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihten itibaren yürürlüğe gireceği öngörülmediğinden, somut olay yönünden 21.8.2008 tarihinde açılan davada husumetin İl Özel İdaresine yöneltilmesinde bir usulsüzlük bulunmamaktadır. Mahkemece işin esasına girilmesi gerekirken, pasif husumet yokluğundan söz edilerek davanın reddi hatalı olup bozmayı/gerektirmiştir

DAVA :Davacı, sendikaya üyelik ve dayanışma aidatlarının ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Yerel mahkeme, husumet yokluğu sebebiyle reddine karar verilmiştir.

Hüküm süresi içinde davacı avukatı tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi Ş.Çil tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı sendika kapatılan belediyelerle ilgili olarak ödenmeyen sendika üyelik aidatları ile dayanışma aidatlarını talep etmiş, 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları içerisinde İlçe

Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2. maddesinin 4. fıkrasına göre dava İl Özel İdaresi hakkında açılmıştır.

Davalı İl Özel İdaresi, mahalli idareler seçimlerine kadar kapatılan belediyelerin tüzel kişiliğinin devam edeceğinin ilgili yasada öngörüldüğünden söz edilerek henüz belediyelerin tüzel kişiliklerinin ortadan kalkmadığı ve husumetin ilgili belediyeye yöneltilmesi gerektiği şeklinde savunmada bulunmuştur.

Mahkemece anılan savunmaya değer verilerek davanın pasif husumet yokluğu sebebiyle reddine karar verilmiştir.

Kararı davacı vekili süresi içinde temyiz etmiştir.

Davanın yasal dayanağı ilk olarak 2821 sayılı Sendikalar Kanununun 61. maddesidir. Anılan hükümde, "İşyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikasının, toplu iş sözleşmesi yapılmamışsa veya sona ermişse yetki belgesi alan işçi sendikasının yazılı talebi ve aidatı kesilecek sendika üyesi işçilerin listesini vermesi üzerine, işveren sendika tüzüğü uyarınca üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını ve Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu gereğince sendikaya ödenmesi gerekli dayanışma aidatını, işçilere yapacağı ücret ödemesinden kesmeye ve kestiği aidatın nevini belirterek tutarını ilgili sendikaya vermeye ve kesinti listesini sendikaya göndermeye mecburdur" şeklinde kurala yer verilmiştir. Davacı sendika tarafından ilgili belediye tarafından ilgili yasal yükümlülüğün yerine getirilmediği ileri sürülmüştür.

5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2. maddesinde, "Bu Kanunla mahalleye veya köye dönüşen veya il ya da ilçe belediyesine katılan belediyelerin tüzel kişiliği, organları ve bunların hak, yetki ve görevleri ilk genel mahalli idareler seçimine kadar devam eder" şeklinde düzenleme söz konusudur. Aynı maddenin 4. fıkrasında ise, "Bu Kanun uyarınca mahalleye veya köye dönüşen belediyelerin personel devri, 10.7.2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun ek 2 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre yapılır. Devredilen personelden, 4.4.2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi kapsamında bulunanlar, devredildikleri belediye veya il özel idarelerinde, 5620 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesine göre istihdam olunurlar. Devir sebebiyle personel giderlerinde meydana gelecek artışlarda, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin sekizinci fıkrasındaki sınırlamalar dikkate alınmaz. Personel devri nedeniyle ilgili il özel idaresinin veya belediyenin norm kadrosunda yapılması gereken ilave ve değişiklikler, ilgili belediye veya il özel idaresinin talebi üzerine işleri Bakanlığı tarafından altı ay içinde sonuçlandırılır. Bu belediyelerin malvarlıkları, hak, alacak ve borçları, mahalle olarak katıldıkları belediyeye veya ilgili il özel idaresine intikal eder. Ancak, köye dönüştürülen belediyelerin taşınmazları ile ihtiyaç duyulan araç ve gereçleri paylaşım, devir ve tasfiye komisyonunca ilgili köy tüzel kişiliğine bırakılır. Mahkemelerde süren davaları ile belediye olarak faaliyet gösterdiği döneme ve yapılan işlemlere ilişkin olarak açılacak davalarda muhatap, katıldığı belediye veya ilgili il özel idaresidir" şeklinde düzenlemeye gidilerek belediye olarak faaliyet gösterilen dönemi ilgilendiren davaların muhatabının il Özel idaresi olduğu hükme bağlanmıştır.

Yine 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2. maddesinin 5. fıkrasında, tüzel kişiliği yerel seçimlere kadar devam edecek olan belediyeler yönünden her türlü yeni personel istihdamı, yapacakları toplu iş sözleşmesi, taşınır ve taşınmazları, iş makineleri ve diğer taşıtların satışı ile borçlanması katıldığı belediyenin, ilk kademe belediyelerinin ya da mahalle veya mahalle kısımlarının birleştirilmesi suretiyle yeni bir isim altında kumlan ilçelerdeki belediyeler Büyükşehir belediyesinin, köye dönüşen yerlerde il özel idaresinin onayına tabi tutulmuştur. O halde, ilgili belediyenin tüzel kişiliğinin devam ettiği dönemde dahi, bazı yetkileri kısıtlanmış ve bir takım işlemler somut olay yönünden il Özel idaresinin onayına tabi tutulmuştur. Şu hale göre ilgili belediyenin tüzel kişiliği devam etmiş olsa bir kısım yetkiler il Özel idaresi tarafından kullanılmaya başlanmış durumdadır.

5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 2. maddesi yasanın yürürlüğe girdiği 22.3.2008

tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş olup, devam eden davalar ile kapatılan belediye dönemini ilgilendiren yeni davaların İl Özel idaresine karşı açılacağı açık biçimde kurala bağlanmıştır. Anılan hükmün, ilgili belediyenin tüzel kişiliğinin sona erdiği tarihten itibaren yürürlüğe gireceği öngörülmediğinden, somut olay yönünden 21.8.2008 tarihinde açılan davada husumetin İl Özel İdaresine yöneltilmesinde bir usulsüzlük bulunmamaktadır. Mahkemece işin esasına girilmesi gerekirken, pasif husumet yokluğundan söz edilerek davanın reddi hatalı olup bozmayı/gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın yukarıda yazılı sebepten **BOZULMASINA**, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 7.7.2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.